Nr. 7. Sobota, 30 Sierpnia 1913 r. Rok I.

NOWA GAZETA ŁÓDZKA

Wychodzi codziennie po południu, oprócz niedziel i świąt uroczystych.

W soboty z dodatkami ilustrowanemi dla prenumeratorów. :: Egzemplarz pojedynczy 3 kop. :: Na stacjach kolejowych 5 kop.

Prenumerata w Łodzi wynosi:

Rocznie 6 rb., półrocznie 3 rb., kwartalnie 1 rb 50 kop., miesięcznie 50 kop.
Za odnoszenie do domu 10 kop. miesięcznie.
Zagranicą miesięcznie rb. 1.

Redaktor lub jego zastępca przyjmuje interesantów w sprawach redakcyjnych od 9 do 1 w redakcji — Widzewska 106a. i od 7 do 8 w administracji ulica Przejazd 1.
Redakcja ulica Widzewska nr. 106a (Telefonu Nr. 20-22). Admnistracja — Przejazd nr. 1 (Telefon 20-30). Nr. skrzynki pocztowej 570.
Rękopisów drobnych redakcja nie zwraca.

Ogłoszenia: Nadesłane na 1 stronicy 50 kop. za wiersz lub jego miejsce, wśród tekstu 60 kop., reklamy po tekście 15 kcp., nekrologja 15 kop., Ogłoszenia zwyczajne 10 kop. Zamiejscowe po 12 kop. za wiersz nonparelowy. Ogłoszenia małe 1 i pół kop. za wyraz. Każde ogłoszenie najmniej 10 wyrazów.

Kantor własny: Warszawa, Marszałkowska 81a m 16. Tel. 198-65. **Filje: Zgierz,** Aleksander Lach, kiosk kolportacyjny. :: **Zduńska Wola,** Księgarnia Welenowskiego.

W dniu 4 września r. b. opuści prasę JEDNODNIÓWKA p. t.

SZKOLNICTWO POLSKIE w Łodzi i okolicy

broszura, wydana staraniem Redakcji „Nowej Gazety Łódzkiej", zawierająca 40 str. druku i 3 ilustracje, odbita na ładnym papierze, oprawna.

Cena w pojedyńczej sprzedaży **25** kop.
Szkoły, nabywające nie mniej, jak 100 egz., korzystają z ceny znacznie zniżonej.

Uprasza się o wcześniejsze zamówienia.
Prenumeratorzy **„Nowej Gazety Łódzkiej"** otrzymają broszurę **BEZPŁATNIE**

SKŁAD: w Administracji przy ul. Przejazd № 1, tel. 20-30.

POLONIA PALACE HOTEL

ALEJE JEROZOLIMSKIE № 53,
wprost Dworca Wiedeńskiego.
Adres telegraficzny i telefoniczny Polonia-Warszawa. 1096—3

KAWIARNIA wykwintnie urządzona ze specjalnym stylowym salonem dla pań. Osobna sala bilardowa z 6 bilardami i bilardem do match'ów, oraz pokój do szachów i domina. Kawa na sposób wiedeński, oraz dla amatorów spreparowana po turecku. Ciastka i pieczywo własnego wyrobu na sposób paryski. Specjalne napoje amerykańskie z naturalnych win, likierów i soków. **Wielki wybór czasopism krajowych i zagranicznych. Codziennie wieczorem koncert artystyczny własnej orkiestry.**

TEATR POPULARNY Dziś **„HALKA"** Jutro po poł. **„Wróg kobiet"** Jutro wiecz. **„HALKA"**
Konstantynowska 16.

Książki szkolne do wszystkich zakładów naukowych do nabycia w księgarni
Gebethnera i Wolffa w Łodzi, ul. Piotrkowska № 87.

LUONA

Wkrótce ???????
po wymienieniu nazwy całe miasto ogarnie
1125 **Zdumienie!!!!**

Dr. N. Trachtenherz
ulica Zawadzka № 6,
b. asystent petersburskiego szpitala miejskiego, specjalista chorób wenerycznych, skórnych i niemocy płciowej. 1117—5
Przy leczeniu syfilisu zastosowanie preparatu ERLICH—HATA 606-914. Leczenie za pomocą elektryczności. Godziny przyjęć od 8—2 i od 6—9. Dla pań od 4—5. Oddzielna poczekalnia.

Dr. B. Rejt, Średnia 5.
Specjalista chorób: skórne, włosów, weneryczne moczopłciowe i kosmetyka lekarska.
Leczenie syphilisu salvarsanem Erlich-Hata „606" i 914 (wśródżylnie). Leczenie elektrycznością, elektrolizą (usuwanie szpecących włosów). oświetlenie kanału (uretroskopia). Przyjmuje w czasie letnich miesięcy tylko od 4 do 8 pp. w niedziele od 10—2.
1032

Doskonałe!
№ 6

PAPIEROSY
10 szt. 6 kop.
Iwa Laferme
Petersburg.
Wyśmienite!
1109—0

Pan Giers i hrabia Thurn.

—:—

Obecnie nie ulega najmniejszej wątpliwości, ze ambasador austro-węgierski w Petersburgu hrabia Douglas Thurn—Valsassina oraz ambasador rosyjski w Wiedniu p. Giers, syn zmarłego rosyjskiego ministra spraw zagranicznych, ustąpią równocześnie ze swoich stanowisk.

O hr. Thurnie twierdzono już w marcu r. b., że jego ustąpienie jest nieuniknione, ponieważ hr. Berchtold nie żywi zaufania do jego zręczności dyplomatycznej. Hr. Thurn skompromitował się bowiem w oczach hr. Berchtolda okolicznością, iż przystał na dołączenie do komunikatu rosyjskiego o kwestji miasta Skutari dodatku, którego brakowało w równobrzmiącym komunikacie austro-węgierskim.

Wówczas prasa inspirowana wiedeńska uczyniła zarzut nielojalności rosyjskiemu ministrowi spraw zagranicznych Sazonowowi, ponieważ hr. Berchtold nie wiedział, iż p. Sazonow poprzednio porozumiał się w sprawie owego dodatku z ambasadorem austro-węgierskim. Gdy jednak p. Sazonow przedstawił dowód, że zrobił ten dodatek na podstawie zezwolenia hr. Thurna, rząd austro-węgierski odwołał zarzut nielojalności pod adresem p. Sazonowa, ale — rzecz prosta—poczynił szereg wyrzutów hr. Thurnowi, który skutkiem tego podał się do dymisji.

Załatwienie dymisji odłożono do chwili zakończenia całego przesilenia bałkańskiego, co stało się obecnie faktem dokonanym. O powodach ustąpienia równoczesnego z hr. Thurnem ambasadora rosyjskiego w

Wiedniu p. Giersa prasa wiedeńska albo milczy, albo daje wyjaśnienia niewystarczające.

Powszechnie twierdzą, że pan Giers nie umiał nawiązać lepszych stosunków z austro-węgierskiem ministerjum spraw zagranicznych. Dlatego też ma przyjechać do Wiednia, jako ambasador dotychczasowy, poseł rosyjski w Bukareszcie p. Szebeko, którego zadanie będzie polegało właśnie na umożliwieniu lepszych stosunków bezpośrednich przedewszystkiem pomiędzy ambasadą rosyjską na Reisnerstrasse i ministerjum na Balhansplacu, a następnie pomiędzy Austro-Węgrami a Rosją.

Tegoroczna wystawa opakowań i oziębiania w Paryżu.

(Kartki z podróży).

VIII.

Posiadając odpowiedni gmach w jednej z najpiękniejszych dzielnic miasta położony, Paryż urządza w nim corocznie jakaś nową i oryginalną wystawę. W roku bieżącym przyszła kolej na wystawę „opakowań i oziębiania".

Jedno i drugie przy obecnym rozwoju sieci kolejowych odgrywa niezmiernie doniosłą rolę. Przy opakowaniu towaru chodzi o zabezpieczenie go od uszkodzenia, kradzieży całego lub części towaru, obok lekkości i trwałości opakowania, połączonych z taniością materjału w tym celu użytego.

Wszystkim tym wymaganiom czyni zadość, gdy chodzi o przesyłanie koleją ciał stałych, opakowanie z drzewa, które też zarówno w życiu, jak na wystawie paryskiej pierwsze zajmuje miejsce.

Drzewa, jako materjału do opakowań, bądź w postaci desek, zabezpieczających opakowanie z płótna, bądź w postaci całkowitych skrzyń, z desek zbitych, bądź wreszcie w postaci skrzyń mniejszych lub większych, zbudowanych z t. zw. fornierów, to jest kilku warstw cieniutkich deseczek, o włóknach przebiegających w różnych kierunkach i sklejanych odpowiednią masą, jest materjałem, którym się posługują zarówno u nas w Łodzi, jak w Petersburgu, Paryżu, Londynie, lub Berlinie.

Owe forniery, które weszły w użycie stosunkowo niedawno, stanowią dziś bardzo poważny przedmiot handlu i wyrabiane są u nas w kraju przez kilka fabryk. Nowych fabryk powstaje mało, bo nie każde drzewo nadaje się na forniery, a maszyny do ich wyrobu potrzebne wymagają bardzo znacznych nakładów.

Brak drzewa na forniery w lasach Królestwa wynika nietylko z przetrzebienia lasów i podniesienia wogóle gospodarstwa rolnego drogą zastąpienia lasów lub krzaków olszynowych przez dobrze utrzymywane łąki, lecz bodaj głównie z tego, że drzewo nasze, względnie rosyjskie, w stanie surowym idzie do krajów ościennych, gdzie ulega przerobieniu na forniery.

Gdy francuzi zajęli się organizowaniem obecnej wystawy, rząd rosyjski pomyślał o przedstawieniu w odpowiedniej formie i postaci bogactw leśnych państwa całego. W wykazach będących na wystawie, nie znalazłem podziału na poszczególne dzielnice państwa, nie mogę więc przytoczyć, ile i jakich lasów przypada na Królestwo Polskie, to pewne, że istniejące w kraju naszym fabryki fornierów zamiast wzajemnie walczyć ze sobą o mniej lub bardziej niewypłacalnego klijenta, powinny raczej przejść kordon graniczny i poszukać po tamtej jego stronie zbytu na swój produkt niekiedy bez zarzutu, a w każdym razie nie ustępujący obcemu.

Z innych zastosowań fornierów używanych do opakowań widziałem na wystawie ciekawe połączenie dwu warstw drzewa z jedną warstwą tektury bądź gładkiej bądź falistej. Połączenie to daje doskonały materjał na skrzynki do przesyłek pocztowych... za granicą u nas pudełko takie, wysłane pocztą lub koleją z Łodzi do Warszawy, już w Koluszkach uległoby zepsuciu, a na miejsce przeznaczenia doszłoby w postaci zupełnie spłaszczonej.

Ogólną uwagę zwiedzających wystawę zwraca maszyna zresztą wyrobu niemieckiego, która z największą dokładnością drukuje w kilku kolorach jednocześnie napisy na tekturze, tnie tekturę na kawałki, składa ją i wyrzuca gotowe pudełka do opakowania dajmy na to waty lub czego innego. Maszyna potrzebuje do obsługi dwu kobiet, a ilość wyrabianych przez nią pudełek jest tak znaczna, że trzeba mieć dobry odbyt by nadążyć sprzedawać w nich towar w sklepie będący.

Z maszyn, używanych do oziębiania sztucznego względnie zamrażania, koniecznych obecnie, gdy niektóre przedmioty użytku codziennego dostajemy z krajów bardzo odległych i gdy przedmioty owe bez zamrożenia uległyby zepsuciu, widzimy jednę zaledwie maszynę.

O innych eksponatach, mniej lub bardziej luźno związanych z zasadniczym przedmiotem wystawy, pisać nie warto, może jedynie należałoby wspomnieć o papierze nieprzenikliwym zarówno dla wody jak tłuszczów, używanym do opakowania.

Daleko coprawda do Paryża, szkoda jednak, że żadna z odnośnych firm naszych nie nadesłała na wystawę swych wyrobów, że bardzo nieliczni łodzianie zarówno ci, którzy wyrabiają opakowanie, jak i ci, którzy się niemi posługują, widzieli wystawę.

St. Sk.

Z za kulis „ghetta" łódzkiego

Z wielu rozmaitych ogłoszeń, notatek i artykulików, zamieszczanych ostatniemi czasy w prasie miejscowej, w szczególności zaś z listu rabina radomskiego p. Trejstmana, ogłoszonego wczoraj w naszej „Gazecie", czytelnik, nawet najdalej od spraw żydowskich i życia ludności, żydowskiej stojący, wywnioskował z łatwością, iż zachodzi w tej sferze jakiś fakt donioślejszego znaczenia, w każdym zaś razie walka ciekawa i niezwykła, bo zażarta i odsłaniająca przed nami całą wulkaniczność wschodniego temperamentu wyznawców Mojżesza.

Gdy więc pojedyncze epizody walki znajdują już oddawna odbicie niby echo, na szpaltach prasy, sądzimy, iż wzbudzoną ciekawość czytelnika zaspokoimy w znacznym stopniu, poświęcając tej sprawie garść uwag, zgoła objektywnych, lecz sięgających wgłąb zagadnienia.

Walka wynikła na tle wyborów nadrabina łódzkiego, którego miejscowa ludność żydowska jest pozbawiona od czasu śmierci nadrab. Majzla. Piastował on ten urząd przez kilka lat dziesiątków, i łodzianie współcześni nie pamiętają dawnych wyborów, które przytem odbywały się w zgoła innych zwykłych i normalnych warunkach.

Obecnie ogół żydowski przedstawia trzy różnorodne grupy.

Najliczniejsza to masa żydów ortodoksyjnych, konserwatywnych, bardzo nabożnych, t. zw. „chasydów".

Stanowią oni jakby odrębny i w sobie zamknięty świat, tworząc średniowieczne „ghetto", z którego wychodzą na szerszą arenę miasta jedynie dla pracy zarobkowej, pozatem zaś kryją się w swych ciasnych, dusznych i przeludnionych izbach w suterynach i na poddaszach, gęsto przeplatając nędzny i głodny żywot, usilnemi modłami i niestrudzonem ślęczeniem nad księgami Talmudu.

Niezłomnie i niezmiennie trwają oni od wieków w zasadach swej wiary, strzegąc dogmatów religji, jak również obrzędów, form, tradycji, podań i nawet zabobonów, jak gdyby wszystkie stanowiły równorzędne świętości.

Do tego „ghetta" nikt obcy nie miał dostępu, nikt też doń nie zaglądał. „Ghetto" żyło samorządnie, w bezwzględnej zależności od rabinów, którzy cieszyli się w tem świecie nieograniczoną władzą i powagą, zachowaną do dni ostatnich.

Jedynie tylko duch czasu, postęp życia wdzierał się za mury „ghetta", wyszukiwał tam współczesnych Urjelów i przy ich pomocy wprowadzał promienie kultury i oświaty świeckiej do gniazda konserwatyzmu i ciemnoty, czyniąc w niem dotkliwe wyłomy.

Utworzyła się z czasem grupa druga —warstwa żydów wyzwolonych, postępowych, dążących do oświaty i zdobywających ją — dla siebie i dla opuszczonych współbraci. To—obóz inteligencji żydowskiej, czyli t. zw. asymilatorów.

Uważali się oni i uważają nadal za żydów — polaków i z masą zachowawczą łączy ich nietylko wspólne pochodzenie, lecz poniekąd także wspólne przywiązanie do kraju.

Obiedwie te grupy znalazły na gruncie wyborów nadrabina wspólną platformę. Asymilatorom zależy jedynie na tem, by kandydat nie stawiał przeszkód ich pracy oświatowej, kulturalnej i społecznej,—ortodoksom zaś—na tem, by rabin ściśle przestrzegał religijności w ich stronie, ochraniając tradycję przy ustępstwach czynionych na rzecz postępu.

Trzeba więc było znaleźć odpowiedniego kandydata. Upatrzono go w osobie radomskiego rabina Trejstmana, który stanowi właśnie typ pożądany, jako duchowny, głęboko wierzący i religijny, przytem jednak pojmujący i ceniący postęp kulturalny oraz pracę oświatową śród żydów.

W Radomiu, gdzie jest obecnie rabinem, p. Trejstman bierze czynny udział w zarządzie gminą i bez jego aprobaty nic tam zajść nie może. Zna on potrzeby gminy doskonale, zna prawodawstwo żydowskie, włada świetnie językiem polskim, umie administrować, słowem wydaje się powołanym do przewodniczenia tak wielkiej i liczebnej gminie, jak łódzka. Z tak światłym i kulturalnym rabinem mogą inteligienci łódzcy czyli asymilatorzy iść ręka w rękę, pewni, iż współdziałać im będzie w ich dążnościach ku cywilizacji ciemnych mas.

Dobrze pojmując sytuację, łódzka inteligencja żydowska jednozgodnie oświadczyła, iż popierać będzie swemi głosami jedynie tylko tę kandydaturę.

Lecz oto przeciwstawia się jej i namiętnie ją zwalcza grupa trzecia, do której należą—niemal wszyscy t. zw. „litwacy", (15 proc. ogółu członków gminy), sjoniści, nacjonaliści, i wszyscy ci, którzy wymagają, by rabin rozszerzył zakres swej działalności i urabiał masy żydowskie politycznie, krzewił separatyzm nacjonalistyczny, zwalczał ugodę, słowem zaprawiał tłum żydowski do walki z otoczeniem innych wyznań i narodowości.

W tej grupie szerokie i wdzięczne pole do popisu znaleźli rozmaici „macherzy", jednostki z chorą ambicją, którzy za wszelką cenę pragną zdobyć stanowisko wpływowe śród bezkrytycznych mas i wogóle „atliczytsia". Krzykacze tej kategorji zaogniają walkę niepotrzebnie, gdyż jest rzeczą wątpliwą, by cośkolwiek, prócz zamętu, osiągnąć mogli.

Sfera miejscowej inteligencji żydowskiej jest rozległa i wpływowa; głosy jej okażą się przy wyborach decydującymi.

Z ogólnego punktu widzenia, t. j. dla dobra postępu i kultury pożądanem jest, by asymilatorzy zwyciężyli, dając ortodoksom rabina, odpowiadającego istotnym potrzebom rdzennie miejscowej ludności żydowskiej.

Również wydaje się nam, iż czas już skończyć maskaradę wyborczą, która tak wzburza umysły i roznamiętnia temperamenty różnych warstw żydowskich, odciągając je od obowiązków pracy codziennej, nadto zaś mącąc spokój ogólny w mieście.

Henryk Fr.

To i owo.

WOJNA I POKÓJ.

(Obrazki bałkańskie).

Osoby:

Bułgarja, Grecja, Serbja — rodzone siostry w Chrystusie

Rumunja—cioteczna siostra w Chrystusie.

Europa—daleka ciotka wszystkich sióstr, osoba współczująca.

Turek—człowiek obcy.

WOJNA.

AKT I.

Rozpoczyna się ożywioną sceną rodzinną: Serbja i Grecja, powaliwszy Bułgarję, zrywają z niej kapelusz, obuwie, pończochy jeszcze coś i jeszcze coś, co trudno zauważyć w ogólnym chaosie.

Rumunja (przybiegła słysząc hałas). Mój Boże! Co tu się dzieje! Co się dzieje! Zginie równowaga rodzinna. Głos krwi wzywa mnie na ratunek (przydeptuje tren sukni Bułgarji, która dopiero co z ziemi się podniosła).

Bułgarja. Oj! Mój tren! Co wyrabiasz!

Rumunja. Nic, nic, droga kuzyneczko! Skorzystasz przecież na tem. (Caluje ją) Sama mi podziękujesz. Tylko balansuj! Na miłość Boską balansuj! Ot tak... (Przydeptuje znów ubranie Bułgarji). Nie trzeba unosić się kochanko! (Tren trzeszczy i pozostaje w rękach Rumunji). Wszak prawda, najmilsza, że ci lżej? (W ogólnych wykrzyknikach, trudno zauważyć odpowiedź Bułgarji. Słychać groźne pomruki. Przybiega ciotka Europa).

Europa Ach, jakiż skandal!

Serbja (podbiegając do Europy). Pomóż! Zwierzęce znęcania się ze strony Bułgarji! Zwróć, ma ciotko, swe światłe oko na to...

Grecja (płaczliwie) Ocalcie! Bułgarska, zwierzęcość...

Bułgarja. Kłamstwo! To one same popełniają zwierzęcość!...

Serbja i Grecja. Moja ciotko! To ona tak się nad nami znęca. Nieszczęśliwe my, kobiety! (Płaczą, wymyślają i biją Bułgarję).

Europa (przygnębiona) Panie! Panie! Jak, wam nie wstyd. Rodzoniutkie siostry w Chrystusie i takie zachowanie... Fe! Wszak oto Turek blizko, choć byście się wobec niego wstydziły.

Turek (przyglądając się awanturom. Aj, waj, waj! Ile świeżego materjału!

Europa. Pozostawcie tę zwierzęcość jemu—poganinowi.

Turek. Pocóż przeszkadzać! Czysta robota. My tak nie możemy.

Bułgarja Grecja i Serbja razem: Dajżesz pokój, moja ciotko, zwierzęcość!

Europa. Pozwólcie, panie! Nic nie rozumiem. Wyjaśnijcie swe skargi, a ja je zakomunikuję komisji.

Rumunja. A mnie, drogie kuzyneczki pozwólcie być pomiędzy wami bezstronną pośredniczką (obrywa do reszty Bułgarji tren). Wszak prawda, niema czego kłócić się! Miło moje siostrzyczki! Pozwólcie złą ręką (przerzuca ogon przez rękę) wręczyć Wam palmę pokoju i przyjąć część waszego brzemienia na siebie. Proszę do mego cichego domu! Moja ciotko, bądź łaskawa. (Panie przekraczają progi cichego domu. Turek za węgłem oczekuje).

POKÓJ.

AKT II.

Rumunja wyprowadza gości z uznaniem żegnających jej cichy domek.

Europa. Dziękuję ci. Oj ty spryciarko! (Całuje je).

Rumunja (kłaniając się). No cóż znowu cioteczko, to tyś tylko tak mądra. A ja zupełnie, zupełnie jeszcze głupiuteńka.

Europa. Dobrze już, dobrze. Zapracowała uczciwie dla swego niemca na prezent.

Rumunja. Ach, idź znowu cioteczko! Takie wyrazy... wstyd mi doprawdy. (Spuszcza oczy skromnie i wkłada swą rękę do torebki Bułgarji).

Serbja (dźwiga zdjęte w pośpiechu z Bułgarji: żakiet, kapelusz). Dziękuję duszko. (Całuje).

Bułgarja (w resztkach stroju. — Robi dyg, wstrzymując łzy) Dziękuję... za... łaskawość...

Rumunja. Daj pokój, kuzynko, taka bagatelka!.. Jestem tak ucieszona, że mogłam ci się przydać. (Obejmuje wszystkie 3 siostry, jak u Czechowa). Ach! drogie siostry! Teraz odpoczniemy dopiero, odpoczniemy...

Europa. No, odpoczywajcie, Bóg z wami. (Do Bułgarji z troskliwością). Tobie przedewszystkiem potrzebny jest odpoczynek.— Idź, dziecinko, prosto do łóżka... Rozbierz się... Zresztą, tobie i rozbierać się niema z czego. Już i tak jesteś w negliżu. Ach, nie uwierzysz, jak za ciebie cierpiałam! Dnie i noce...

Rumunja (przerywając). Ach siostro, a jak ja cierpiałam! Wierzaj mi, płaczę i płaczę... Nawet wzięłam chusteczkę z twej torebki, specjalnie aby łzy otrzeć. Jak tylko, opanuje wzruszenie, oddam.

Europa. Bądź zdrowa! Tylko obowiązkowo wracaj do domu furmanką. Bo czasy niespokojne, turek może cię skrzywdzić po drodze.

Rumunja. Ach, moja ciotko, co tu mówić o furmance, jeśli w torebce kuzynki pustki... Pożyczylibyście jej! ona później odda...

Europa. No nie. Bóg łaskaw. Dojdzie i pieszo. (Bułgarja robi dyg i wychodzi).

Europa (wyjrzawszy oknem, woła). Dokąd to! Dokąd z nożycami, azjato nieochrzczony?

Turek (chwytając Bułgarję za rękaw). Obetniemy tylko kawałek warkocza dziewczyne...

Europa (gniewliwie klasnąwszy w ręce) Spójrzcie tylko na niego. (Wszystkie zwracają się w tę stronę). Za cóż to, ty potępieńcze?

Turek. A za to. Niech nie czyni podłości.

Europa. Czy ona ci wyrządziła jakąś krzywdę?

Turek. A naturalnie. Dlaczego zjadliwem wejrzeniem mnie obrzuca.

Europa. Nie!.. posłuchajcie tylko, co on wygaduje! (Wszyscy słuchają).

Europa. Zostaw mówię ci, zostaw, gdyż w przeciwnym razie ja środki przedsięwezmę!

Turek. Pocóż rzucać? Warkocz wart pieniądze.

Europa. No, jak ci nie wstyd. Wszak to grzech!

Turek. Dlaczego grzech? (Chwyta za warkocz)

Europa (z widocznem cierpieniem). Ach! nie mogę patrzeć na podobne sceny. (Odwraca oczy).

Bułgarja. Policja! Ratunku!..

Europa. Jakie to denerwujące!.. Boże! Jak ona nieprzyjemnie drze się. (Zakrywa uszy). Ach, jakiż dręczyciel! jakiż rozbójnik! (Oddala się od okna z niesmakiem).

Kurtyna spada.

K. Charkowski.

Informacje.

Wielkie dostawy węgla dąbrowskiego do kolei w Cesarstwie.

Oprócz obstalowanych w r. b. przeszło 6 milj. pudów węgla kamiennego dąbrowskiego dla kolei Północno-Zachodnich i Moskiewsko-Brzeskiej, kopalnie dąbrowskie mają otrzymać nowe obstalunki na lat 3 w ilości conajmniej 5 — 6 miljonów pudów rocznie. W sprawie otrzymania tych dostaw kopalnie prowadzą z zarządami kolei pertraktacje przy udziale pełnomocnika rady zjazdów górników p. Żukowskiego.

W sprawie oddawania robót drukarskich przez koleje.

Ministerjum komunikacji poleciło tutejszym zarządom kolei skarbowych, aby w warunkach konkurencji, ogłaszanych na oddawanie robót drukarskich, że jeżeli roboty dostaną się drukarni zamiejscowej, to takowa obowiązana w ciągu 3 miesięcy od daty otrzymania dostawy założyć drukarnię w miejscu znajdowania się zarządu danej kolei i w niej wykonywać powierzone obstalunki.

Uroczystości Jasnogórskie.

W myśl wymagań władz administracyjnych, biskupi obowiązani są wyjednywać pozwolenie departamentu wyznań obcych na wyjazd z granic swych djecezji. Wczoraj nadeszła do Warszawy wiadomość, że na zapowiedziany udział w niedzielnych uroczystościach Jasnogórskich sześciu dostojników Kościoła—władze centralne się nie zgodziły, pozwalając jedynie na przyjazd do Częstochowy biskupów sąsiednich djecezji, mianowicie J.E. ks. biskupa Łosińskiego (djecezja kielecka) i J.E. ks. biskupa Zdzitowieckiego (djec. kujawsko-kaliska). Udział więc innych dostojników Kościoła w uroczystościach poświęcenia Stacji Męki Pańskiej, jest wobec zakazu władz — niemożliwy. Wczoraj zatrzymał się w Warszawie, w drodze do Częstochowy, J.E. biskup Karaś, pasterz djecezji sejneńskiej, powiadomiony wszakże o zakazie — powrócił do swojej djecezji.

J. E. arcybiskup warszawski.

J. E. ks. arcybiskup, po odbyciu kuracji w Karlsbadzie, z polecenia lekarzy udał się na rekonwalescencję nad Adrjatyk, gdzie bawi dotychczas, i skąd wyjedzie 10-go września.

Po drodze J. E. zatrzyma się na krótko w Częstochowie, poczem przybędzie do Warszawy dnia 13-go września o godz. 6-ej po południu.

Ingres J. E. ks. arcybiskupa Kakowskiego na stolicę arcybiskupią warszawską odbędzie się 14-go września.

Przemysłowcy wobec strajków.

Rada zjazdów przedstawicieli przemysłu i handlu rozesłała wszystkim organizacjom, w skład jej wchodzącym okólnik, poświęcony strajkom robotniczym.

Okólnik zaleca połączyć się w celu uregulowania wspólnemi usiłowaniami ruchu strajkowego, przyjmującego, jak zaznaczono w okólniku, w ostatnich czasach „rozmiary groźne dla przemysłu".

Stany wyjątkowe.

Termin działania ustawy o ochronie wzmocnionej, wprowadzonej w Batumie, w guberniach — bakińskiej, jelisawetpolskiej, kutaiskiej, tyfliskiej, czarnomorskiej i erywańskiej, oraz w obwodzie terskim i kubańskim przedłożono do 17 września 1914 roku.

Losy instytutu rolniczego.

W Głównym zarządzie do spraw rolnictwa poruszono kwestję przeniesienia instytutu rolniczego z Puław do Cesarstwa, a mianowicie do Niższego-Nowgorodu. Donosi o tem „Riecz".

Z Cesarstwa.

✝ **Oryginalny awans.** „Riecz" podaje, iż sekretarz inspekcji więziennej w Witebsku, Sacharow, został mianowany inspektorem szkół ludowych w gub. Liflandzkiej.

✝ **Umówione samobójstwa.** W Petersburgu wspólnie zajmowali mieszkanie: dwudziestoletni Wasiljew, kupiec, oraz dwudziestodwu letni kantorzysta Kołpaczkin. Wczoraj rano Wasiljewa i Kołpaczkina znaleziono w mieszkaniu przez nich zajmowanem w łóżkach bez oznak życia.

Okazało się, że żyły na ręce jednego i drugiego są przecięte, prawdopodobnie leżącą na podłodze brzytwą.

Podczas zestawiania protokółu spotrzeżono na stole dwa listy. W jednym z nich Wasiljew prosi babkę, by zapłaciła jego długi. Kołpaszkin jako powód do samobójstwa podaje nieszczęśliwą miłość „do Marusi".

Przypuszczają, że oba samobójstwa spełnione podług zgóry ułożonego planu.

✝ **Burzliwe zebranie.** Na zebraniu akcjonarjuszów „Tow. Głuchoozierskiego", wynikł skandal.

Pobili się pp. Eu-Jankow, redaktor gazety „Banki i Birża" i pp. Tenizenko i Januszkowskij.

Z Litwy i Rusi.

☐ **Pieśni o Ameryce.** „Podolanin" donosi, iż niedawno w Kamieńcu policja zatrzymała niejakiego Iwana Pitaka, który gromadził do koła siebie tłumy ciekawych, śpiewem własnych pieśni o życiu wychodźców w Ameryce.

Pitak wrócił z Ameryki, skąd przywiózł trochę grosza, ale stracił zdrowie.

W pieśniach własnej kompozycji maluje on ciężkie warunki pracy wychodźców, którzy zmuszeni są pracować „pod batem, jak niewolnicy, nawet na Wielkanoc", i ostrzega rodaków przed lekkomyślną emigracją.

Z Królestwa.

§ **Proces fałszerzy weksli.** Prezes sądu okręgowego piotrkowskiego p. Wołkow, wyznaczył termin głośnego procesu fałszerzy weksli na 23 października.

Proces rozpatrywany będzie w pierwszym wydziale kryminalnym piotrkowskiego sądu okręgowego.

Oskarżonych jest 27 osób, wyłącznie żydów, jeden z nich zmarł w roku ubiegłym.

Główni oskarżeni: Lejb Fuks, jego syn Chaim, dwuch jego zięciów i niejaki Słowiński osadzeni są w więzieniu. Pozostali oskarżeni zwolnieni zostali za kaucją.

Są oni oskarżeni o sfałszowanie weksli na sumę 500,000 rb. na imię zmarłego obywatela ziemskiego z powiatu łaskiego, Rogowskiego.

§ **Kopalnia — zalana wodą.** Kopalnia „Alma" w Łagiszy za Będzinem z powodu pęknięcia kotła żelaznego, pompującego i ciągnącego wodę z zewnątrz kopalni, została zalana wodą. Praca została przerwana na kilka dni.

§ **Połóg w pociągu.** Żona robotnika z Sosnowca powiła niemowlę w wagonie, kiedy pociąg zatrzymał się na stacji; chorą pomieszczono w osobnym wagonie i wezwano do niej akuszerkę.

§ **Spóźnione kwitnięcie.** W Płocku na rynku drzewa akacjowe pokryły się kwiatem. Z okolic również donoszą o powtórnem kwitnięciu drzew owocowych. Zabobonni wieśniacy przypisują pojawienie się silnej epidemji szkarlatyny — powtórnemu kwitnięciu drzew.

§ **Żywcem spalona.** Z Radomska donoszą o następującym strasznym wypadku. Oto we wsi Szczepociel w zagrodzie W. Barylskiego powstał gwałtowny pożar w którego rozszalałych płomieniach znalazła śmierć 16 letnia dziewczyna, przybrana córka Barylskich.

Dziewczę spało w stodole zapełnionej tegorocznym sprzętem, przeto gdy ogień ogarnął ze wszech stron łatwopalny materjał—nie było mowy o ratunku.

§ **Dobry sen.** Do mieszkania p. Cymaka we Włocławku, w czasie jego snu weszli przez okno złodzieje i wyciągnąwszy z pod poduszki 40 rubli spokojnie się ulotnili.

P. D. spostrzegł kradzież dopiero rano.

Z Warszawy.

(:) **Filmy żydowskie.** W Warszawie powstało towarzystwo żydowskie p. n. „Kosmofilm", które będzie przygotowywało specjalne filmy kinematograficzne z życia żydów.

(:) **Wakanse w politechnice warszawskiej.** Na 350 wakansów w Instytucie politechnicznym warszawskim zgłosiło się 1,885 kandydatów, w tem chrześcijan 1,378 i żydów 507.

KAZIMIERZ OSSOWSKI
INŻYNIER 17—26—
OBROŃCA PATENTOWY
Petersburg— Wozniesienskij Prospekt 20
Berlin — Potsdamerstrasse N 5.

Z sąsiedztwa.

✕ **Tramwaj Ozorków-Zgierz.** Zarząd łódzkiego Tow. tramwajów elektrycznych zawiadomiło magistrat miasta Ozorkowa, że wspomniane towarzystwo przystąpi do budowy linji elektrycznej Ozorków-Zgierz na wiosnę 1914 r.

✕ **Samobójstwo urzędnika.** W Ozorkowie odebrał sobie życie, zażywszy trucizny, urzędnik magistratu tamtejszego, Franciszek Tereszczyński.

Przyczyna samobójstwa — roztrwonienie znaczniejszej sumy magistrackiej.

✕ **Z fabryk Zgierskich.** (c) Robotnicy fabryki Aleksandra Kernbauma w Zgierzu w liczbie 95, uzyskali 5—10% podwyżki i powrócili wczoraj do pracy.

W tkalni mechanicznej braci Sirkisów w Zgierzu, pracę wznowiono.

Obecnie w Zgierzu są czynne wszystkie fabryki.

✕ **Odpust w Łagiewnikach.** (c) Jutro w Łagiewnikach przypada odpust ku czci Najświętszej Marji Panny Pocieszenia.

✕ **75-io letni jubileusz tkaczów w Konstantynowie.** (c) Zarząd Zgromadzenia tkaczów w Konstantynowie uzyskał pozwolenie gubernatora piotrkowskie na obchód 75-io letniego jubileuszu, który przypada w d. 7 września r. b.

✕ **Zniknięcie chłopca.** (c) W tych dniach wychowaniec inżyniera Leonarda Nejmana, zamieszkałego w Rudzie Pabjanickiej, 14 letni J. Hajduk, wyszedł z domu i dotychczas nie wrócił.

Chłopiec ten pochodzi z Zdybickiej Wołosti, w gub. wołyńskiej i mówi tylko językiem ukraińskim.

✕ **Pielgrzmki do Częstochowy.** (c) W ciągu ostatnich dwóch dni przeciągnęły przez Zgierz kompanje z parafji Solec, Parzęczew, Duża Leźnica i Świnice w powiecie łęczyckim liczące po 200 i 300 osób. Wszystkie te pielgrzymki zdążają na uroczystość poświęcenia stacji Męki Pańskiej na Jasnej Górze.

Dziś z Kurowic, w powiecie łódzkim wyszła kompanja z proboszczem, ks. Dratwińskim na czele, licząc z górą 400 osób.

✕ **Walka z ospą w powiecie łódzkim.** (c) Felczer powiatowy p. Stanisław Lenartowicz, ukonczył w tych dniach doroczne szczepienie ospy ochronnej w obrębie powiatu łódzkiego.

Szczepieniu podległo dzieci i dorosłych: W gminie Czarnocin—137. Bełdów —69. Brużyca—155. Babice—41. Brójce 128. Bruss—234. Wiskitno—105. Górki 118. Gospodarz—102. Żeromin—75. Lućmierz—110. Łagiewniki—48. Nakielnicy 92. Nowosolno—228. Puczniew—82. Radogoszcz—153. Rąbień—64. Rożew—231 i Chojny—125, W Zgierzu 446 dzieciom dokonał szczepienia lekarz miejski, dr. Weismann.

Ogółem w obrębie powiatu zaszczepiono ospę 2743 dzieciom i dorosłym.

BEZPŁATNE PORADY PRAWNE

udzielane będą dzisiaj w lokalu Redakcji przy ul. **Widzewskiej Nr. 106a,** od godz. **6** do **7** wieczorem.

Kalendarzyk.

Dziś Róży Lim. P.
Jutro Rajmunda W.
Imiona słowiańskie: dziś Szczęsnego. **jutro** Świętosław

Wschód słońca	o g. 5	m.	8
Zachód	„ 6	„	50
Długość dnia	„ 13	„	41

Stan pogody.—Podług obserwacji optyka R. Rittera, ul. Piotrkowska № 85.

TERMOMETR: Rano o g. 8. 13° ciepła.
„ „ Połudn. o g. 12 17° „
„ „ Wczoraj o g. 8 w. 14° „
Minimum 12 ciepła BAROMETR: 762 najniżej —
Maximum 17 „ najwyżej —
Hygrometr 60% wilgoci.

Park Staszica. Codziennie koncert orkiestry W. S. O. pod dyrekcją A. Sielskiego.

Bibljoteka Stebelskich. (Mikołajewska 59) otwarta codziennie od g. 9-ej do 8-ej wieczorem, w niedziele i święta od 1-ej do 3-ej pp.

Czytelnia pism Tow. „Wiedza", (Piotrkowska 103), otwarta od g. 6 po poł. do 10 wiecz., a w niedziele i święta od godz. 10-ej rano do godz. 10-ej wiecz.

Muzeum nauki i sztuki. (Piotrkowska nr 91). Otwarte jest od 4-ej po południu do 10-ej wiecz., a w święta i niedziele od 12 rano do 10 wiecz.

KRONIKA.

Od wydawnictwa.

Zamiast zwykłych dodatków prenumeratorzy nasi otrzymają bezpłatnie w połowie przyszłego tygodnia, znajdującą się obecnie w druku książeczkę p. t. „Szkolnictwo polskie w Łodzi i okolicy", zawierającą 40 stronic druku i 4 ilustracje. Broszura będzie ozdobnie oprawiona.

Gubernja piotrkowska.

Z Petersburga donoszą, że w kołach urzędowych mówią o przeniesieniu instytucji gubernjalnych z Piotrkowa do Łodzi z pozostawieniem nazwy gub. piotrkowskiej.

Ze szkół.

Szkoła muzyczna przy Towarzystwie muzycznem imienia Szopena rozpoczęła zapisy na nadchodzący rok szkolny, otwierając klasy: fortepianu, skrzypiec, wiolonczeli, instrumentów dętych, śpiewu solowego, sztuki dramatycznej, przedmiotów teoretycznych oraz specjalną klasę przygotowawczą dla dzieci.

Kancelarja szkoły (Piotrkowska 108) otwarta codziennie od godziny 12—2 i od 4—8.

Instytut muzyczny N. S. Podkaminera rozpoczyna obecnie dziesiąty rok szkolny. Kandydaci i kandydatki przyjmowane są do wszystkich klas i oddziałów. Wykłady rozpoczynają się w d. 8 września.

Brak szkół.

Na całą ulicę Rzgowską wraz z przyległościami jest jedna jedyna szkoła miejska rządowa i to gdzieś, na pograniczu miasta. Pożądanem więc byłoby, żeby miasto jeszcze w bieżącym roku szkolnym na ul. Rzgowskiej w blizkości Górnego Rynku otworzyło szkołę, gdyż całe zastępy dzieci z tej dzielnicy mają chodzić do szkoły bardzo daleko, a dużo pozostaje nieprzyjętych z powodu braku miejsc.

Z pobytu gubernatora w Łodzi.

Czytamy w „N. L. Z.": Gubernator piotrkowski, szambelan Jaczewski zwiedził wczoraj kancelarję policmajstra, koszary rezerwy policyjnej i więzienie przy ulicy Milsza, po południu zaś odwiedził honorowego radnego miasta p. Karola Eiserta, poczem udał się do kancelarji zarządu żandarmerji.

O godz. 5 po poł. gubernator przyjmował u siebie, w hotelu Manteufla, niektórych przedstawicieli władz miejscowych, członka sądu wojennego jenerała lejtenanda Doroszewskiego z Petersburga, ks. kanonika Gniazdowskiego, dziekana i proboszcza par. Wniebowzięcia N. M. P. oraz delegację komitetu do spraw wyboru nadrabina.

O godz. 6 gubernator udał się samochodem do Dłutowa, majątku p. Karola Eiserta, stamtąd zaś, również w automobilu, z powrotem do Piotrkowa.

Zebranie majstrów krawieckich.

W dniu 1 września r. b. t. j. w poniedziałek o godzinie 7 wieczorem odbędzie się w sklepie spółki przy ul. Dzielnej № 4 czwarte nadzwyczajne zebranie majstrów krawieckich. Członkowie proszeni są o liczne przybycie, gdyż na zebraniu mają być ostatecznie powzięte pewne ważne uchwały.

Z cechu czeladzi pończoszniczych.

W niedzielę d. 31 sierpnia o godz. 2 po poł., w lokalu własnym przy ul. Mikołajewskiej № 79, odbędzie się sesja miesięczna członków cechu czeladzi pończoszniczych.

Ze związku kelnerów.

Zarząd związku zawodowego kelnerów łódzkich, powodowany obowiązkiem, włożonym nań przez ogół członków na walnem zebraniu w dniu 11 marca r. b. zamierza w najbliższym czasie przesłać ankietę (kwestjonarjusz) do przedstawicieli władz, inteligencji obywateli i pp. właścicieli hoteli i restauracji w sprawie zniesienia napiwków, a zastąpienia ich przez inny nie ubliżający godności ludzkiej kelnera, sposób wynagrodzenia go za pracę.

Zarząd proponuje wprowadzenie opłaty procentu dla kelnera w rozmiarze następującym:

Restauracje I rzędu 15 proc.; restauracje II rzędu, bary, kawiarnie, mleczarnie, cukiernie 20 proc.

Kelnerom w hotelach oprócz procentu za podane do numeru potrawy i napoje, wypłacić także 15 proc. z rachunku hotelowego. Od trunków sprzedawanych w butelkach w cenie od 2 rb. 10 proc. we wszystkich zakładach.

Najłatwiejszy sposób wprowadzenia tej zmiany okazał się przez unormowanie cen i wypłacenia procentu kelnerom przez pp. właścicieli.

Jest też pewna grupa kelnerów która proponuje, aby kelner sam pobierał ust no-

wieny procent każdorazowy po zapłaceniu rachunku.

Zarząd zwraca też uwagę, że 10 proc. wynagrodzenie dla kelnera dotychczas łaskawie przyznawane jest niedostateczne, zmusza to kelnera do różnych nieuczciwości lub przepracowywania się.

W wielu zakładach kelnerzy pracują nawet do 20 godz., następstwem czego są choroby umysłowe, suchoty i t. d.

„Casino".

Dzisiejszy program „Casina" składa się z dwóch wielkich dramatów.

Pierwszy z nich, sensacyjny, w 3 częściach p. t. „Zawieszona nad przepaścią", został wykonany przez wybitnych artystów francuskich w kolorach. Nadzwyczaj tragicznem napięciem odznacza się moment, gdy bandyci przecinają sznur, na którym zawieszona jest nad przepaścią bohaterka dramatu.

Drugi dramat p. t. „Zasłona spadła" na tle życia towarzyskiego wykonany został przez artystów znanej włoskiej firmy „Cines".

Jako dopełnienie programu idzie arcyzabawna komedja w wykonaniu najmniejszego artysty świata Bobusia p. t. „Bobuś wziął się na sposób".

Ostatnią nowością w „Casinie" jest to, że dyrekcja obecnie demonstruje obok tygodnika „Pathe" nadzwyczaj aktualny tygodnik „Gaumont".

„Krwawa szynkownia".

Dyrekcja teatru „Optique Parisienne" ze znacznym nakładem kosztów sprowadziła sensacyjny dramat kryminalny z życia mętów społecznych, pod tyt. „Krwawa szynkownia", opracowany podług znanego dzieła Borguena.

Treść dzieła pozostawia niezatarte wrażenie swym realizmem i nieporównaną grą artystów paryskich teatrów dramatycznych.

Wisielec.

Dziś rano przy ul. Przejazd nr. 47 powiesił się w komórce lokator tegoż domu, 52-letni August Morenfeld.

— Przy pracy.

W fabryce Szajblera na ulicy Wodnej Wilhelm Stiert, robotnik lat 50, odniósł w maszynie zmiażdżenie prawej ręki. W ciężkim stanie odwieziono go do szpitala Szajblerów.

— W fabryce Rajchmana i Halperna na ul. Staro-Wólczańskiej № 6 robotnik Szulc Gotlieb lat 38, spadł z I piętra, odniósł ciężkie okaleczenie głowy, pleców i lewego boku. W ciężkim stanie odwieziony został przez pogotowie ratunkowe do kliniki na ul. Piotrkowską № 251.

— W fabryce Fausta na ul. Widzewskiej № 184 Hugo Zild pomocnik majstra lat 19 w maszynie odniósł zmiażdżenie dwóch palców u prawej ręki.

— Najechanie.

H. Szyfer kupiec lat 50 na ul. Cegielnianej № 57 został najechany przez wóz i wskutek uderzenia dyszlem odniósł szarpaną ranę prawej ręki.

— Bójki i napady.

Rzeźnia Bałucka jest widownią ustawicznych zatargów i bójek między tamtejszą służbę i przychodniami. Częstość podobnych faktów, każe wprost sądzić o rzeźni Bałuckiej, jak o przybytku jakichś mętów społecznych.

Wczoraj znów Zylke Gotlieb lat 52 stróż podwórzowy i Wincenty Lewandowicz handlarz lat 57 w bójce pokaleczyli się wzajemnie tępemi narzędziami w czoła i głowy.

— Franciszek Bedełek na ul. Nowo-Zarzewskiej № 17 lat 20, robotnik został napadnięty i uderzony nożem. Odniósł rany pleców i lewej ręki.

Na ul. Nowo-Oarzewskiej № 7 H. Kupszman lat 20 i M. Rozensztejn lat 22 — piekarze, napadnięci w podwórzu domu odnieśli rany pleców, głów i boków zadanych nożem.

Teatr, muzyka i sztuka.

Teatr Polski.

Teatr Polski na inauguracyjne przedstawienie w przyszły czwartek wystawia doskonały dramat znanego poety L. Staffa p. t. „Wawrzyny" z udziałem pp. Pieńkowskiej, Solskiej, Bolesławskiego, Jarszewskiego i Kołakowskiego w rolach głównych. Reżyseruje dyr. Bolesławski.

Równocześnie pod kierunkiem p. Bogusińskiego odbywają się próby z doskonałej lekkiej komedji p. t. „Papa".

Teatr Popularny.

Dziś teatr Popularny otwiera swoje podwoje przepiękną operę nieśmiertelnego Moniuszki p. t. „Halka", z udziałem p. p. Ottówny, Brochwicz, Morawskiego, Ochrymowicza i Millera.

Dyryguje kapelmistrz p. Lasocki.

— Jutro w niedzielę po poł. o godz. 3 przepiękna operetka „Wróg kobiet" z pp. Rogińską, Orwiczówną, Sawickim—Szczawińskim, Grodnickim i Sydorem w rolach głównych.

Dyryguje kapelmistrz Kochański.

Wieczorem poraz drugi „Halka" z p. Marją Venedi w partji tytułowej.

— W pełnym komplecie zaprezentuje się operetka we wtorek 2 września.

W dniu tym wystawiona będzie nieznana dotąd w Łodzi operetka w 3 aktach „Gri-Gri" z p. Rogińską Ottówną, Sawickim w rolach głównych.

Wieczór ten będzie zarazem debiutem wielce utalentowanej wodewilistki panny St. Claire, którą dziś już zowią następczynią Kaweckiej.

Telegramy.

(Telegramy ag. W. A. T. i własne z d. 30/8).

Nowe sojusze.

PETERSBURG. W kołach politycznych zapewniają, że sojusz Anglji, Francji i Hiszpanji podpisany zostanie w tych dniach.

Serbja a Austrja.

PETERSBURG. Król serbski niezadługo odwiedzi Wiedeń w celu polepszenia stosunków pomiędzy temi państwami.

Wyspy egiejskie.

LONDYN. „Morning Post" donosi z Rzymu, że Włochy, pomimo półurzędowo ogłoszonej decyzji, nie zaniechały myśli zatrzymania dla siebie kilku wysp na m. Egejskiem.

Dardanele.

KONSTANTYNOPOL. Okrętom greckim dozwolono na przejazd przez Cieśninę Dardanelską, jednakże bez zawijania do portów tureckich.

Sprawa Adrjanopola.

PETERSBURG. „Birż. Wied." donoszą, że Włochy występują w charakterze pośrednika w sprawie Adrjanopola.

Bułgarja podobno zdecydowana jest na ustępstwa.

Cholera.

ZAGRZEB. Stwierdzono urzędownie kilkanaście wypadków cholery w Chorwacji. Władze przedsięwzięły energiczne środki zapobiegawcze.

WIEDEN. Stwierdzono dziś 7 nowych wypadków cholery azjatyckiej.

Bojkot finansowy.

WIEDEN. W tutejszych kołach finansowych utrzymuje się opinja, że mocarstwa trwają w postanowieniu przeprowadzenia bojkotu finansowego przeciw Turcji. Jak się zdaje, mocarstwa pragną tym sposobem zmusić turcję do tem szybkszego ukończenia układów bezpośrednich z Bułgarją.

Ostatnie telegramy.

Kryzys ministerjalny.

BIAŁOGROD. Pomimo zaprzeczeń urzędowych, kryzys ministerjalny w Białogrodzie istnieje. W gmachu ministerjum spraw zagranicznych odbyło się wczoraj zebranie staroradykałów serbskich. Na zebraniu tem Pasicz oświadczył, że czuje się zmęczonym i zniewolony jest ustąpić, aby oddać ster spraw państwowych w ręce młodszych. Podobne oświadczenia złożyli również inni ministrowie.

Zajście na granicy.

METZ. „Metzer Ztg." donosi o nowem zajściu na granicy francuskiej, w miasteczku granicznem francuskiem, Batilly. W ubiegłą niedzielę kupiec Kasselmann z Metzu udał się w towarzystwie swoich przyjaciół do Batilly, gdzie odbywały się tego dnia jakieś uroczystości z udziałem wojskowych i cywilnych. Kiedy towarzystwo niemieckie po zwiedzeniu miasteczka udało się na dworzec, zebrał się tłum francuzów i rozpoczęły się szykany. Na K. pluto i łżono go. Sytuacja stawała się krytyczną i zachodziła obawa, że tłum rzuci się na K. Wtedy wmieszała się żandarmerja francuska, która odprowadziła go do sali II klasy.

Kiedy nadszedł pociąg, żandarmerja odprowadziła K. do wagonu i tam dopiero spotkał się ze swymi towarzyszami.

Cholera w Rumunji.

BUKARESZT. Od dnia 1 do 28 sierpnia zachorowało w całej Rumunji 636 osób na cholerę. Z tych zmarło 250, 17 zostało zupełnie wyleczonych a reszta pozostaje na kuracji. Do dnia 24 sierpnia w armji rumuńskiej zmarło na cholerę 1155 żołnierzy.

Omal nie katastrofa.

PARYZ. Francuski minister spraw zagranicznych Pichon i żona jego uniknęli cudem prawie wielkiego niebezpieczeństwa. Samochód pp. Pichon zderzył się na Polach Elizejskich z wozem ładownym i został zdemolowany. Państwo P. wyszli cało.

Nowe okręty.

PARYŻ. Rząd turecki, jak się obecnie okazuje, oddał budowę okrętów swoim warsztatom francuskim. Okręty te są już gotowe i odbywają obecnie próby.

Pożar lasów.

TULON. W okolicy płoną lasy. Nie ma mowy o jakimkolwiek ratunku.

Sport.

Wyścigi Tow. warszaw. cyklistów w Łodzi.

W nadchodzącą niedzielę na szosie Łagiewniki—Głowno, Tow. warszawskich cykl. w Łodzi, urządza wyścigi o tytuł mistrza klubu na rok 1913|14, dostępny wyłącznie dla członków tegoż Tow.

Zwycięzcy otrzymują nagrody w żetonach, mianowicie mistrz złoty żeton i szarfę (o ile przebędzie w czasie określonym w 2 g. 10 m.—50 wiorst).

3 i 5—srebrne żetony, pozatem uczestnicy wyścigu, przebywający dystans w czasie 2 godz. 20 m. otrzymają żetony srebrne pamiątkowe.

Wyjazd z Łodzi z lokalu klubu przy ul. Nawrot 23 o godz. 10 rano.

Start o godz. 11-ej.

W razie niepogody wyścigi odłożone zostaną do następnej niedzieli.

Posiedzenie delegatów klubów piłki nożnej.

Ostatnie dwa matche o mistrzostwo piłki nożnej dały znowu powód do rozległej dyskusji, której tematem było uwłaczające sportowi zachowanie się niektórych graczy na boisku względem swych przeciwników oraz publiczności.

Przy sprawozdaniach z matchów podniósł tę kwestję p. Szloeser i p. Sienkiewicz. Obecni na zebraniu członkowie zarządu jednogłośnie potępili zachowanie się członka K. S. Victorja p. Rzejane młodszego oraz polecili oddać tę sprawę do ukarania K. S. Victorja, z tem zastrzeżeniem, iż uchwała K. S. Victorja będzie zakomunikowaną delegatom klubów na najbliższem posiedzeniu.

W dalszym ciągu posiedzenia wyjaśniono, iż żadne prywatne zapytania poczynione bez upoważnienia delegatów nie mają obowiązującego znaczenia, oraz stwierdzono protokularnie, iż z wyjątkiem ustawy „Wszechrosyjskiej Ligi Piłki Nożnej" inne postanowienia rosyjskiego Związku nie są znane delegatom i klubom i że wręczono takowych przedstawicielom klubów tutejszych.

Odrzucono protest K. S. Victorja przeciw orzeczeniu sędziego z powodu gry Victorji z Łódzkim klubem sportowym.

Jutrzejsze gry o mistrzostwo piłki nożnej.

W dalszym ciągu gier o mistrzostwo piłki nożnej odbędzie się jutro przed południem o go 9½ match między Touring klubem i T. M. R. F. Widzew, po południu zaś o godz. 3½ spotkają się klub „Nev Castle" i „Union."

Pierwszy match odbędzie się na boisku przy ul. Wodnej 4, drugi na boisku przy ul. Średniej 124. Obowiązki sędziego pełnić będzie na obydwu grach p. Sienkiewicz.

Jutro również po południu o godz. 3½, rozegrają drugie drużyny Ł. K. S. i Victorja match o mistrzostwo drugich drużyn.

Meeting sportowy Łódzkiego Klubu Sportowego.

Staraniem Łódzkiego klubu sportowego odbędzie się w dniach 6, 7 i 8 września trzydniowy meeting atletyczny połączony z matchem footbulowym z „Germanją" z Wrocławia.

Szczegółowy program obejmuje biegi, skoki, rzuty oraz popis gimastyczny.

Rozkład igrzysk będzie następujący:

W sobotę dnia 6 września odbędzie się bieg na 100 mtr. dla uczniów i uczestników Ł. K. S.

W niedzielę 7 września przedpołudniem odbędą się: 1) Bieg na 2000 mtr. (przedbieg) 2) Bieg na 100 m. (przedbieg). 3) Rzut piłki uszatą. 4. Bieg na 400 m. (przedbieg). 5) Skok w dal. 6) bieg rozstawny (pocztowy) na 600 m. (3 uczestników po 200 m. przedbieg).

W niedzielę 7 września po południu: 1) Bieg rozstrzygający na 100 m. dla juniorów Ł. K. S. 2. Bieg na 100 m. (ostateczny przebieg). 3. Skok o tyczce. 4. Bieg rozstrzygający na 190 m. 5. Rzut dyskiem. 6. Bieg pocztowy na 600 m. (rozstrzygnięcie). 7. Match footballowy „Germanja" — „Ł. K. S."

Poniedziałek 8 września przed południem: 1. Bieg rozstrzygający na 2,000 m. 2. Bieg na 200 m. (przedbieg). 3. Bieg na 400 m. 4. Skok w wyż. 5. Bieg rozstrzygający na 200 m.

Poniedziałek 8 września po południu od godz. 2 do 4-ej popis gimnastyczny, o 4-ej godz. match rewanżowy „Germanja" — „Ł. K. S."

Jak widać z programu meeting zakrojony został na wielki rozmiar, a liczba zgłoszeń świadczy o znacznym rozwoju lekkiej atletyki w Łodzi. Termin do zapisów upływa z dniem 1 września.

Wpisowe do każdego punktu wynosi 50 kop.

Łódź — Petersburg.

Jak się dowiadujemy odbędzie się w bieżącym sezonie match o mistrzostwo Rosji

między drużyną z Petersburga a reprezentacyjną drużyną z Łodzi.

W tym celu ustawioną już została drużyna reprezentacyjna, której skład jest następujący: bramkarz Bestvick, obrona Baumgürtel i Stencel, pomoc Hannemann, Lewalski, Russecki; napad Żakiewicz, Setzen, Sołowiowi Maurer i Sienkiewicz. *M. B.*

Czytajcie „ŚMIECH"!

MAOK

TĘPI ROBACTWO

ale tylko w czerwonych trójkątach z metalowemi rureczkami.

NIEMA LEPSZEGO ŚRODKA. SĄ TYLKO FALSYFIKATY.

Dnia 31 b. m. o godz. 2-ej po południu w Sali „WIKTORJA" przy ul. Długiej 45, odbędzie się

Walne zebranie związku metalowców

Porządek dzienny zebrania: 1) Zagajenie zebrania, 2) Wybór prezydjum. 3) Sprawożdanie Zarządu. 4) Rozpatrzenie wniosków, instrukcji i regulaminów, które mają być przedstawione Zebraniu Ogólnemu. 5) Wybór delegatów na Zebranie ogólne. 6) Wolne wnioski.

Zarząd Związku Zawodowego Robotników Przemysłu Metalowego.

3037—3

SPRZEDAŻ i KUPNO

załatwia szybko i tanio tylko Fr. Kamiński, ul. Przędzalniana 37a. Uskutecznia lokatę kapitałów oraz dział informacyjny.

Potrzebny samodzielny handlowiec

do składu hurtowego na Kalisz. Kaucja 1500 rubli. Pensja, prowizja, mieszkanie 3 pokoje z kuchnią.

Zgłaszać się do 12 w południe, Przędzalniana 37a, Kamiński. 234

Zarząd Łódzkiego Towarzystwa Pielęgnowania Chorych „Bykur Cholim" niniejszym zawiadamia, że w Poniedziałek, dnia 1 Września r. b. jako w pierwszą rocznicę śmierci

b. p. IZYDORA COHNA

odbędzie się nabożeństwo żałobne w Synagodze przy Nowym Rynku Nr. 10, o g. 12 w poł., na które zaprasza się krewnych, przyjaciół i znajomych.

Potrzebny nakładacz

Wiadomość w drukarni, Widzewska 106a

Czy doprawdy ?

Pani jeszcze nie używała kremu tak bardzo rozpowszechnionego na całej kuli ziemskiej z niezawodnym rezultatem. Wydatek nieznaczny, a korzyść wielka. Wszelkie piegi, opalenizna, plamy, pryszcze, wągry i liszaje natychmiast bezpowrotnie znikają. Dla uniknięcia naśladownictwa sprzedaż tylko w składach aptecznych na

Nawrot № 54, i Konstantynowska 75.

Cena za słoik 50 kop., mocniejszy 75 kop.

Wyszedł Nr. 36

łódzkiego tygodnika humorystyczno-satyrycznego

„ŚMIECH"

Lokalne aktualja.

Egzemplarz 10 kop. Żądać wszędzie.

SZKOŁA MUZYCZNA

przy Tow. Muz. imienia Szopena

Piotrkowska № 108.

Zapisy do wszystkich klas przyjmuje kancelarja codziennie od 12—2 i od 4—8.

Początek lekcji 15 Września.

LIPOWA Nr. 12. LIPOWA Nr. 12.

Codziennie od godziny **10-ej** rano do **11-ej** wieczorem otwarte

Panoptikum i największe w Europie anatomiczne **Muzeum**

EHRLICH-HATA

Preparat 606 Preparat

Ten nadzwyczajny środek leczniczy i jego doskonałe skutki są w Łodzi pokazywane. Przychodźcie patrzeć i podziwiać. Człowieku, ucz się poznawać siebie.

We wtorki i piątki anatomja otwarta wyjątkowo DLA PAŃ.

Wejście do panoptikum **15 kop.**, do muzeum anatomicznego **15 kop.**, obydwuch razem **25 kop.**, dzieci i żołnierze **10** kop. 1763

Właściciel **K. Stefan.**

Drukarnia, Skład papieru, Fabryka ksiąg buchhalteryjnych i Fabryka tasiem mierniczych (Maasband)

A. J. Ostrowski Łódź.

Poleca wszelkie druki i formularze dotyczące nowego prawa **„O ubezpieczeniu robotników i pracowników"** z dnia 23 czerwca (6 Lipca) 1912 r. (kas chorych) a mianowicie:

Plakaty **„Do wiadomości robotników"** wydane z rozporządzenia Starszego Inspektora gub. Piotrkowskiej. Plakaty **„Porządek wyborów** pełnomocników w gub. Piotrkowskiej" wypracowane przez „Piotrkowską Gubernjalną Komisję do spraw ubezpieczenia robotników". **„Normalne ustawy"** wypracowane przez „Piotrkowską Komisję do spraw ubezpiecz. robotników" z dodatkow. § 65., w polskim, rosyjskim i niemieckim językach wszystkie księgi do prowadzenia kas chorych.

1) Książka kasowa. 2) Książka protokółów. 3) Księga kapitału zapasowego. 4) Księga zapomóg. 5) Księga kapitału obrotowego. 6) Księga ofiar. 7) Księga spis imienny.

Przyjmuje do punktualnego wykonania wszelkie druki dla kas chorych jako to: **karty** wyborcze do wybierania upełnomocnionych dla opracowania ustawy, **karty** wyborcze do ogólnego zebrania i ogłoszenia o wyznaczeniu dnia i miejsca wyborów. Posiadam też na składzie wszelkie druki i księgi należące do Inspekcji Fabrycznej. Księgi obrachunkowe, książeczki wypłat, księgi paszportowe, księgi biletowe, druki o zmianach roboczych, porządek wewnętrzny, tabele kar i zawiadomienia o nieszczęśliwych wypadkach. 1738

BACZNOŚĆ!

Ostrzegamy wszystkich, że prawdziwą **„Skórę angielską"** na męskie ubrania i gotowe spodnie, które można nosić 5 lat dostanie się tylko: **Piotrkowska № 145 m. 34.** Robotnikom ustępstwa.

Bajecznie tanio

sprzedajemy piękne alpagowe marynarki i peleryny.— Piotrkowska № 145 m. 34. 1759—3—1

Dr. Henryk Waserman

CHIRURG

powrócił

Średnia Nr. 11. Telef. 14-22.

17—62—5.

PIERWSZA ŁÓDZKA CHRZEŚCIJAŃSKA

Elektryczna Fabryka Cukrów

Nagrodzona Wielkim Srebrnym Medalem na wystawie Rzemieślniczo-Przemysłowej w Łodzi

T. Dąbrowski i S-ka

w Łodzi, Widzewska 104.

Poleca swe wyborowe wyroby codziennie świeże. 700—0 58

Poszukuje się solidnego wspólnika

z kapitałem 800—1000 rubli do interesu handlowo-przemysłowego, dającego czystego zysku 50 proc., bez ryzyka, gdyż firma i handel istnieje 26 lat (ten sam tylko sezonowo). Oferty życzących przystąpić do spółki proszę adresować: **Stanisław Jagusiński w Kutnie.** Handel wikliną koszykarską. 1718—3

Precz z chlorkiem!

Pożądana nowość!

Fabryka mydła i przetworów chemicznych w Łodzi poleca najnowszy proszek do prania pod nazwą **„PERBOROL"**, nagrodzony ostatnio medalem srebrnym na Wystawie Rzemieślniczo-Przemysłowej w Łodzi. **„Perborol"** zastępuje w zupełności chlorek i sodę w praniu, oszczędza czas, pracę i mydło. **„Perborol"** nadaje bieliźnie śnieżną białość, dezynfekuje ją i oszczędza tkaninę.

L. Schröter Pańska Nr. 54.

Żądać we wszystkich mydlarniach i składach aptecznych.

744—100—

ALBUM JANA MATEJKI

nakładem wydawnictwa „GAZETY ŁÓDZKIEJ"

Wyszedł z druku album Jana Matejki, zawierający 30 reprodukcji celniejszych obrazów wraz ze stosownem objaśnieniem.

Album Jana Matejki stanowi zapowiedziane premjum dla prenumeratorów „Jutrzenki", którzy opłacili całoroczną prenumeratę za **„Jutrzenkę"** w kwocie rubli 2.

Album Jana Matejki nabyć można w administracji „Gazety Łódzkiej", ul. Przejazd Nr. 1.

Cena pojedyńczego egzemplarza rb. 2.

Dla prenumeratorów „Gazety Łódzkiej" rub. 1.

Uczenica VII klasy

gimnazjum rosyjskiego doskonały francuzki, rosyjski, arytmetyka. Udziela lekcji Łaskawe oferty „Gazeta" Przejazd I sub „O. B."

17313—0—

№ 6065

Dyrekcja Towarzystwa Kredytowego m. Łodzi

Obwieszczenie.

W zastosowaniu się do § 22 Ustawy Towarzystwa, Dyrekcja podaje do powszechnej wiadomości, że zażądane zostały pożyczki na nieruchomości:

1. pod nr. 1775 przy ul. Magistrackiej, przez Adolfa Klause pierwotna rb. 18000;

2. pod nr. 2026 przy ulicy Przejazd i Wysokiej. przez Adolfa Schmidta, pierwotna rb. 70000;

3. pod nr. 320rr przy ul. Konstantynowskiej, przez Elżbietę Kiryłową, odnowiona z konwersją rb. 17500 i dodatkowa z przeszacowania rb. 6000.

Wszelkie zarzuty przeciwko udzieleniu zażądanych pożyczek stowarzyszeni zechcą przedstawić Dyrekcji w przeciągu dni 14 od daty wydrukowania niniejszego obwieszczenia.

Łódź, d. 30 Sierpnia 1913 r. 1760

Zatwierdzona przez Ministerjum Spraw Wewnętrznych

Szkoła Muzyczna Podkaminera

Łódź, Zawadzka 6. Petersburg, Kamenneostrowska 31—33

Dyrektor N. S. Podkaminer.

Skład nauczycielski: Śpiew (solo) **Giow. Rossi.** Fortepian: **Dr. H. Dessauer, A. Groh, K. Lütschg, F. Matkowska, S. Hirnstein, M. Ruppeldf, J. Smidowicz, A. Türner, S. Vas,** skrzypce: **G. Baumgarten, H. Landau, D. Woronowiecki,** wiolonczela: **E. Ochihey,** flet: **R. Markusch,** teorja: **Fürner,** śpiew chóralny: **M. Dargużański,** wokalno-instrumentalny zespół: **N. Podkaminer.**

Popularne kursy wiolonczeli 5 rb. miesięcznie.—Kursy chóru dziecinnego 1 rb. miesięcznie. 1751

Zgłoszenia przyjmuje się codziennie od 11—1 i od 4—7 wieczorem. **Nuty, fortepiany** i instrumenty muzyczne dostarcza szkole firma **Friedberg i Koc** skład instrumentów ul. Piotrkowska 90.

Buchalter-korespondent

(bankowiec)

poważnej instytucji tutejszej, zakłada księgi handlowe, sporządza bilanse, ekspertyzy i t. p. Przyjmie też stałe prowadzenie ksiąg i korespondent. w godzinach wieczorowych. Dyskrecja zapewniona. Oferty piśmienne sub „Bankbuch" przyjmuje Adm. „N. G. Ł."

Dziś między innemi:

Zawieszona nad przepaścią

Ostrząs dramat. w 3 częściach. Uratowanie dziewczynki z nad przepaści przez bandytów.

Tylko w teatrze

CASINO

!!! ZAWIADOMIENIE !!!

Niniejszym zawiadamiam moich szanownych klijentów, że mój **Skład sukna i kortów**, który dotychczas się znajdował na ul. Nowomiejskiej № 11, **od dnia 1/14 Lipca r. b.** przeniesiony został na ulicę **Nowomiejską Nr. 15**, upraszam łaskawie przyjąć do wiadomości

z poważaniem

S. Sulkes, Łódź Nowomiejska 15.

UWAGA: Skład mój jest zaopatrzony specjalnie w towary Akc. Tow. A. G. Borsta, w Zgierzu.

1629-26-1

Dziś! między innemi

HENNI PORTEN

w „WALCZĄCE SERCA".

Nad program

„Zasłona spadła"

Dramat „Cines" w 3-ch częściach.

ODEON

ZAWIADOMIENIE.

Niniejszem mamy zaszczyt zawiadomić Sz. Publiczność, że d. 2 sierpnia **została otwarta**

przy ul. Mikołajewskiej № 37

„Mleczarnia Udziałowa"

pod kierunkiem znanego powszechnie rutynowanego handlowca p. **A. Makówki.**

Uwaga. Produkty wchodzące w zakres mleczarstwa 2 razy dziennie świeże. Specjalna sala dla gości. Licząc na poparcie licznej i Szanownej Klijenteli pozostajemy z poważaniem

J. Danielak, A. Makówka, F. Kamiński.

1632—0

Zostające pod kierunkiem Ministerjum Oświaty
OGÓLNO KSZTAŁCĄCE i PRZYGOTOWAWCZE
KURSY (wieczorowe)

nauczyciela gimnazjum **M. I. Bergera**

dają słuchaczom wykształcenie ogólne, przyczyniają się do urobienia światopoglądu naukowego; przygotowują słuchaczów do egzaminu na świadectwa z czterech, sześciu i ośmiu klas średnich zakładów naukowych, na ochotników wojskowych I-ej kategorji, ucznia aptekarskiego, nauczyciela domowego i ludowego, przygotowujących się na świadectwo z 4 klas na egzaminy dopełniające dla osób, **które** ukończyły kurs gimnazjów żeńskich i t p.

Na kursy przyjmowane są osoby **obojga płci,** bez różnicy wyznania. Wykładają na kursach, nauczyciele gimnazjów miejscowych i i innych średnich zakładów naukowych. Przyjmowane są prośby. Wiadomości szczegółowe, blankiety do pisania próśb można otrzymywać w kancelarji kursów **(Dzielna № 41,** w gimnazjum p-ni Szrubko codziennie prócz świąt od godziny 7 ej do 9 wieczór. 1672—3

Salon dla pań i panów
fryzjera
Nowackiego
Piotrkowska 103 41

Mleczarnia S. Galusińskiego

została otwarta przy ulicy **Andrzeja № 4.** Wydaje śniadania, kolacje i obiady z 5-ciu dań po 40 kop.

1654—26—1 Z poważaniem **S. Galusiński.**

Karczma z domem

zabudowaniem i ogrodem do sprzedania na wsi wiadomość: Konstantynów ul. Łódzka dom Gutermana M. Staszewski od godz. 7 wieczorem. 1745—3—1

Duży kolonialny sklep

rogowy w ruchliwym punkcie do **sprzedania.** Wiadomość: Rzgowska 5 w składzie litewskich wędlin.

1734—2—1

Kto

jeszcze nie kupił placu w **Rąbieniu**, niech się śpieszy, gdyż z chwilą przeprowadzenia kolei łęczyckiej i przystanku w Rąbieniu ceny będą podwyższone. Są jeszcze do nabycia **place po 3 i pół—4 kop.** z zagajem sosnowym po 7 kop. łokieć □ od przystanku tramwaju pod Aleksandrowem 1 wiorsta do Rąbienia.

Miejscowość prześliczna pośród lasów

warunki kupna na dogodne rozpłaty. Wiadomość we dworze w Rąbieniu u właściciela **S. Gałeckiego** w ciągu m. września r. b. 1749

Gry o mistrzowstwo piłki nożnej.

W niedzielę, dnia 31 sierpnia o godz. 9½ rano

„Touring-Klub" — „T. M. R. F. Widzew"

na boisku przy ul. Wodnej Nr. 4.

„Nev-Castle"— „Union"

o godz. 3 i pół po poł. na boisku przy ulicy Średniej Nr. 124.

1789—2

Jak nas uczy

doświadczenie, chłopcy zachowują się znacznie lepiej, o ile są dobrze odziani.— Ubrania uczniowskie u firmy Szmechel i Rosner, Piotrkowska 100 są elegancko wykonane i nadzwyczaj trwałe, gdyż wyrabiane są z najlepszego czarnego sukna.

Próbuj Pan kupić tam, a będzie Sz. Pan zadowolony.

1757

Łódzki Klub Sportowy (Srebrzyńska 37/39)

urządza w niedzielę i poniedziałek dnia 7-gó i 8-gó września

Igrzyska Olimpijskie (biegi, skoki, rzuty)

Match Footballowy

„Germania" (Wrocław)—Łódzki Klub Sportowy

1753 mistrzowska drużyna za r. 1912

Początek zawodów bez względu na pogodę o godz. 10 przed południem i o godz. 2 po południu.

Ceny miejsc przy kasie: kupon do loży 1.25, siedzące 75 kop., wejście 45 kop., uczniowski 30 kop. Bilety wcześniej do nabycia po cenach zniżonych w księgarni L. Fischera Piotrkowska 48 i w cukierni Z. Krzyżanowskiego 79. Bilet ważny na cały dzień.

Dojazd na boisko tramwajami nr. 3 i 9.

Niniejszem mam honor zawiadomić Sz. Publiczność, iż otworzyłem

KSIĘGARNIĘ przy ul. Piotrkowskiej № 36,

zaopatrzoną w wielki wybór książek szkolnych, oraz wszelkich materjałów piśmiennych po cenach umiarkowanych. Z szacunkiem **I. Ch. Frank.**

1788—3

MODNE URZĄDZENIA MIESZKANIOWE

Jadalnie. Sypialnie. Gabinety. Buduary. Meble salonowe. Galanterja i drobiazgi meblowe. Urządzenia kuchenne. Mosiężne sztangi do firanek i t. d.

najdogodniej nabywa się w firmie

Reinhold Wiśniewski

WŁASNY :: ZAKŁAD TAPICERSKI

ul. Nawrot № 7. Tel. 25-50. 1648—52—1

Pierwszy chrześcijański

Skład różnych skór

wszelkich przyborów szewckich i kamasznictwa. **Piotrkowska 27,** w podwórzu

M. Kapuściński.

Piotrkowska 192.

LECZNICA ZĘBÓW

Plombowanie i specjalne laboratorjum zębów sztucznych i złotych koron.
Reparacje i przeróbki sztucznych zębów na poczekaniu.
Wyjmowanie zębów bez bólu przez lekarza-dentystę
M. Lernera. 1349
Ceny bardzo przystępne.

Piotrkowska 192.

W. GÓRSKI

SZEWC

Mikołajewska 32.

Poleca Sz. klijenteli obuwie wykwintne w wielkim wyborze po cenach przystępnych.
Firma nagrodzona wielkim medalem złotym na wystawie Rzemieślniczo-Przemysłowej w Łodzi.
1207-52-8

Zarząd Eksploatacji

Łódzkich Rzeźni Miejskich

Ul. Inżynierska № 1.

Poleca **skóry wołowe, krowie, cielęce, końskie** suche i solone. **Łój i szmalec topiony,** do celów technicznych. **Krew suszoną** na nawozy sztuczne. **Mączkę mięso-kostną** na karm dla ryb, tuczni drobiu i trzody. **Włosień tapicerski dezynfekowany** w kilku wyborowych jakościach i kolorach. **Szczecinę** suchą mokrą. **Lód sztuczny** po 15 kop. za pud. na miejscu bez odstawy. 592—

Miljony pań i panów
używa sensacyjnego wynalazku

Mydło FLORA

D. Hartmana w Wiedniu.

Zapytajcie się waszego doktora, czy nie jest ono uznane za najlepszy środek przeciw nieczystości skóry, wyrzutom na twarzy, pryszczom, wągrom i piegom. Daje świeży, młodzieńczy wygląd, robi cerę aksamitno-miekką, białą, zabezpiecza od zarażenia się skórnemi chorobami

Tysiące podziękowań.

Prawdziwe tylko w **czerwonem opakowaniu** z podpisem wynalazcy: **„D. Hartman, Wiedeń"**. Dostać można we wszystkich hurtow. i detaliczn. składach aptecznych i aptekach po 75 i 50 kop. sztuka.

Skład apteczny Arno Dietel

podczas letnich miesięcy w niedziele i święta jest otwarty tylko
do 2 godziny po południu. 1424-15

Znana w Łodzi **PRALNIA BIELIZNY** Znana w Łodzi

M. Cieślak, Piotrkowska № 88.

Zawiadamiam niniejszem Sz. Klijentelę, że otworzyłem oddział chemicznej pralni i przyjmuję wszelką garderobę męską i damską także firanki, portjery, dywany, wogóle wszystko w zakres chemiczny wchodzące po cenach bardzo przystępnych.

Z szacunkiem
M. Cieślak
21—104—18 **Piotrkowska 88, w podwórzu.**

Bajecznie tanio!

Prawie **DARMO 100,000!**
bluzek i szlafroczków na składzie.

	dawniej—dziś		dawniej — dziś
Bluzki	1.20— 50	Gipiurowe bluzki	10.— — 6.50
Eleg. bat. bluzki	2.50—1.30	Szlafroczki	3.— — 1.50
Wełniane „	3.75—1.80	Matinki	2.— — 85
Koronkowe „	4.50—2.50	Halki	2.— — 85
Jedwabne „	4.50—2.—	Jedwabne halki	4.50 — 2.50

PAULINA ROZENBLUM, Piotrkowska 24, w podwórzu.
Obejrzenie nie obowiązuje do kupna.

Hurtowo i detalicznie

Dr. Alfred Hejman

Specjalista chorób: uszu, nosa i gardła.
Z Warszawy zamieszkał w Łodzi
przy ulicy Zachodniej № 57,
gdzie przyjmuje od 9—10 i od 4—6 po południu. Tel. № 33-34. 15

Krawiec męski

W. BUGALSKI

Zgierz, ul. Wysoka № 29.
Robota solidna. Ceny umiarkowane

Operacji nie potrzeba

Tylko u mnie można dopasować specjalne bandaże rupturowe, które przytrzymują największą rupturę bez naprężenia. Bandaże moje w przeciągu krótkiego czasu usuwają wszelkie ślady ruptury. Dopasowuję też bandaże elastyczne i elektryczne, bez sprężyn, których się nie odczuwa na sobie, również różne pasy brzuszne i pępkowe dla mężczyzn, kobiet i dzieci.
Ch. Sz. Szatz
Łódź, Wschodnia 21, róg Średniej-front, 2 piętro, m. 10. 1709-15

Dr K. Brzozowski

powrócił. 1750—3

Dr. A. S. Tenenbaum

wyjechał. 1752—2

Powrócił

Dr. Rosenblatt

Choroby uszu, nosa i gardła
Przyjmuje od 10—11 r. i 5—7 po poł, w niedziele od 10—11 r.
Ulica Piotrkowska № 35.
Telefon 19-84.

Dr. Tadeusz Brabander

przeprowadził się
Piotrkowska № 109. Telef. 11-14.
Akuszerja, choroby kobiet i kobiecych narządów moczowych.
Oświetlanie kobiecego pęcherza.
Przyjmuje od 9 do 11 rano i od 4 do 7 po poł. 1662—12

Dr. M. Gromski

Choroby dzieci.
Dzielna 9
od 3—5 po poł.
1644.

Dr. med. P. LANGBARD

Zawadzka 10

b. asystent kliniki berlińskiej, specjalista chorób wenerycznych, skórnych, włosów, niemocy płciowej.
Przy leczeniu syfilisu stosowanie preparatu „606"—„914". Leczenie za pomocą elektryczności (elektroliza). Masaż wibracyjny, badanie nerek, pęcherza i kanału. Endoskopia i cystoskopia. Godziny przyjęć; od 8—1 i od 4—8, dla pań od 4—5-ej. 1461

Dr. S. Sznittkind

przeprowadził się na ul. Średnią № 3.
Specjalista chorób wenerycznych, skórnych z kosmetyką lekarską (twarz, włosy etc.).
Przyjmuje od 9—11 i pół i od 4 i pół do 9 wiecz.

Dr. med. S. Aronson

były asystent klinik berlińskich
Piotrkowska 120. Tel. 31-82.
Akuszerja i choroby kobiece.
od 9—11 rano i od 5—7 po południu.
W niedzielę od 11—1 po poł. 1492

Dr. J. Silberstrom

Ordynator Amb, Czer. Krzyża
Zawadzka 12.
Choroby skóry, włosów i weneryczne. Kosmetyka lekarska. Stosowanie prep. **606 i 914** (wśródżylnie)
Przyjmuje od **12—2 i 5—8** Panie od **4—5 (osobna poczekalnia), w niedzielę do 4 po południu**

Dr. med. Karol Rieder

Choroby dzieci
Przyjmuje od 4 — 6 po południu
Nawrot 7. Tel. 32-42.

Dr. L. Klaczkin

KONSTANTYNOWSKA 11.
Syphilis, skórne, weneryczne choroby dróg moczowych.
LECZENIE SYPHILISU EHRLICH-HATA 606.
Przyjmuje od 8—1 rano i od 5—8 wiecz., dla dam osobna poczekalnia **od 4—5. W niedziele i święta tylko** do 1 rano.

Dr. Stanisław Lewinson

przeprowadził się na ul. Piotrkowską № 87.
Choroby wewnętrzne, płuc i serca.
W sierpniu przyjmuje tylko od 5—7 po poł.; w pozostałe miesiące i od 8—9 rano. 1661—20
Telefon Nr. 8—10.

Dr. L. PRYBULSKI

Ulica Połu[illegible]owa № 2.
Telefon № 13-59.
Choroby skórne, włosów, weneryczne, moczopłciowe i niemocy płciowej.
LECZENIE SYPHILISU EHRLICH-HATA 606 (wśródżylnie) i 914.
Przyjmuje od 8—1 r. i od 4—8 pp., panie od 5—6 pp.
Dla pań oddzielna poczekalnia. 152

Dr. JELNICKI

choroby weneryczne, skóry dróg moczowych
ul. ANDRZEJA № 7
9—12 i 5—8, w niedziele i święta 9—1
Telefon Nr. 170 1404

Lekarz-Dentysta

J. HABERFELD

mieszka obecnie **ul. Andrzeja № 2, róg Piotrkowskiej,** I-sze piętro.
Przyjmuje jak dawniej.
Telefon 17-31. 1691—208

Pierwsza

chrześcijańska lecznica

chorób zębów i jamy ustnej.
Łódź, ulica Przejazd 8.
Najlepsze ZĘBY sztuczne i plomby
Porada 25 kop. od 10—7 wiecz.

Dr. Ark. Goldenberg

Nawrot 38, tel. 20-10
akuszerja, choroby wewnętrzne
do 9 i pół rano i od 4 i pół do 6 i pół po poł.

Dr. [illegible]. DUTKIEWICZ

przeprowadził się na ul. Nawrot 1, róg Piotrkowskiej.
Choroby: skórne, weneryczne i moczopłciowe.
Przyjmuje od 9—12 r. i od 5—8 w Panie od 4—5 po poł. 20

Dr. Karol Blum

Specjalista chorób
Gardła, nosa, uszu i zboczeń mowy
(jąkanie, sepl. nienie i t. d.)
podług metody
Prof. Gutzmana z Berlina.
Godziny przyjęć: od 10 i pół do 12 i pół i od 5 do 7-ej wiecz.
Piotrkowska 165 (róg św. Anny)
Telefon 13. 52.

Dr. med. J. Szwarcwasser

Piotrkowska 18.
Choroby wewnętrzne i nerwowe.
Specjalne: choroby, żołądka, kiszek. przemiany materji (cukrowa: podagra otyłość i t. d.)
Niezbędne dla djagnozy analizy chemiczne i bakterjolog. wydzielin i krwi w laboratorjum własnem. Od 11—1 rano i od 5—7 i pół po południu

Gabinet dentystyczny

E. POKROWSKI

Piotrkowska 35 (w lok. zajm. dawniej przez W. Sznycera).
Leczenie zębów bez bólu elektrycznością. Plomby i sztuczne zęby wszelkiego systemu. Prostowanie krzywych zębów. Masaż wibracyjny. 1719—156

Dr. Sonenberg

Choroby skóry, dróg moczowych i weneryczne,
PRZEPROWADZIŁ SIĘ na Zieloną 8.
od 11—1 i 5—7½.

Fabryka mebli żelaznych

i skład naczyń kuchennych

Chodkowskiego i Lenka

Mikołajewska 25 tel. 24-55.
CENY NAJNIŻSZE. NA RATY.
1716—9

Magazyn mebli

nowych i używanych

Wł. Romiszowskiego

dawniej **Piotrkowska 117,** obecnie
Piotrkowska Nr. 116 I piętro front
Posiada w wielkim wyborze całe urządzenia do pokojów: sypialnych, stołowych, gabinetów i salonów, pojedyncze meble tak nowe, jak używane, od najskromniejszych do najwykwintniejszych. Po cenach nizkich. **Kupuje, zamienia, wynajmuje,**
Wyłączną reprezentację Towarz. akc. zakł. wyr. metal.
Konrad, Jarnuszkiewicz i S-ka
Łóżka żelazne, mosiężne i niklowane z materacami metalowymi.
Umywalnie żelazne i marmurowe. **Meble ogrodowe. Wózki dziecięce** i welocypedy.
Fotele dla chorych po cenach fabrycznych.
Wyłączną reprezentację fabr. wyr. blaszanych
Wł. Grynkiewicza
lodownie, pokojowe wanny etc. Po cenach fabrycznych.
Wyłączną reprezentację
Patentowanej fabryki giętych mebli
Wilhelma Gebethnera
Krzesła gięte, fotele na biegunach etc.
PO CENACH FABRYCZNYCH.
Otwarty w niedziele i święta od 1—6 po południu.
Posiada stale na składzie stylowe urządzenia kuchenne.
1504—25—1

Ogłoszenia drobne.

A.A.A.A. Przyjmię jeszcze 3 osoby do kompletu na konwersację niemiecką, na b. tanich warunkach. Gubernatorska 36 III p. m. 27 zastać można w soboty o g. 5, lub 6-8 w. 2213

A.A.A. Rutynowana nauczycielki. freblanka poszukuje lekcja. Oferty w „Gazecie" Przejazd 1 dla „Rutynowana". 2207—13

Elementarze Reussnera, najlepsze, najłatwiejsze do prędkiej nauki czytania, pisania, rysunków, rachunków, z obrazkami — poglądowemi, objaśnieniem znaczenia: Elementarz Polski po 6—20 kop., Polsko-Niemiecki; Rosyjsko-Niemiecki; Polsko-Rosyjski każdy po 12,—24,—40 kop. Nakład autora. Złota 6, Warszawa. 2205—12

Fabryka mebli żelaznych i skład naczyń kuchennych Chodkowskiego i Lenka, Mikołajewska 25 tel. 24-55. Ceny najniższe na raty. 2203-9

Hurtowy i detaliczny skład **resztek** na garnitury męskie, saki i palta, suknie, bluzki i kostjumy damskie. Edmund Wasilewski, Łódź, ulica Kątna № 36. 2209—10—1

Nagrody 5 rub. Zaginął w Chachule wyżeł biały w jasno-bronzowe łaty. Odprowadzić: Andrzeja, róg Spacerowej, mleczarnia „Gemzów" 2208—3—1

Przyjmuję uczenice na stancję. Opieka troskliwa. Pomoc w naukach, Konstantynowska 10 m. 3. 2186—6

Potrzebny uczeń w wieku lat 15 do zakładu fryzjerskiego Jana Nowackiego, Piotrkowska 103 zgłaszać się w porze południowej. 2210—6—1

Magle nowe ulepszone do sprzedania bardzo tanio. Konstantynowska 108 2212—1

Piwiarnia do sprzedania z powodu zmiany interesu. ul. Ciemna 130. 2214—3—1

Poszukuję posady biurowej, lub kasjerki, mogę złożyć kaucję. Oferty dla „Jadwiga". 2204—4

Wydaję obiady bardzo tanie. Rzgowska № 9, wprost f. Stolarowa. 2206—4

Biblioteka Szkoły Handlo...
№ 15014
Kupiectwa Łódzk...

Pasta-farba do obuwia „FERBOL"

Niniejszem mamy zaszczyt zwrócić łaskawą uwagę W. P. P. na „FERBOL", pastę-farbę do obuwia kolorowego, która się ogromnie rozpowszechniła we wszystkich krajach kulturalnych świata. Oko ludzkie nie widziało takiego wynalazku, jakim jest „FERBOL" pasta do obuwia, którą można odświeżać zniszczone i wypłowiałe obuwie, nadając właściwy kolor, lub zamieniając na inne. Na żądanie Sz. P. możemy zrobić z czarnego obuwia jasne.

Z poważaniem

Łódzki kantor fabryczny „FERBOL"

Sprzedaż wyłączna Nowo-Cegielniana Nr. 18.

Teatr **Piotrkowska № 15.** **Teatr**

Optique Parisienne

Elektr. wentylacja **Zmiana programu we wtorki i soboty.**

Dziś 30 sierpnia :: Dziś 30 sierpnia

Wielki sensacyjny dramat detektywny w 5 dużych częściach podług znanego romansu Borguena z życia Arsenjusza Lupina w wykonaniu artystów „Komedji Francuskiej"

„Krwawa szynkownia"

(Obraz nie dla nerwowych).

Pierwsza Lecznica lekarzy specjalistów

dla przychodzących chorych

45. Piotrkowska 45 (róg Zielonej). Telef. 30-13.

Wewnętrzne i nerwowe Dr. I. SZWARCWASSER od 10 — 11 i $4^1/_2$ — $5^1/_2$ codziennie.
Choroby skórne i **weneryczne** Dr. L. PRYBULSKI. W niedziele, wtorki, czwartki, piątki od $1^1/_2$—$2^1/_2$ a Poniedziałki, środy, soboty od 8 — 9 wieczór.
Choroby **dzieci** miejsce porad dla matek szczepienie ospy Dr. I. LIPSZYC codziennie od 1—2 pp.
Choroby **chirurgiczne** Dr. M. KANTOR od 2 — 3 i 7—8 wieczór codziennie.
Choroby **kobiece** Dr. M. PAPIERNY od 3 — 4 codziennie.
Choroby **oczu** Dr. B. DONCHIN Codziennie od 9 — 10 rano.
Choroby **nosa**, uszu i gardła Dr. C. BLUM Poniedziałek, wtoek, środa, czwartek od 1—2. pp. Piątek, sobota, niedziela od 9 — 10 rano.

Analizy krwi, wydzielin, moczu. Badanie mamek. Porada 50 kop.

VIII kl. zakład naukowy żeński

z programem męskich gimnazjum klasycznych.

ZOFJI BADER-LIBISZOWSKIEJ

ul. Zawadzka 26.

Egzaminy wstępne i poprawkowe 1 i 2 września, lekcje 3-go.
Zapisy codziennie od 10-ej do 5-ej. 1710—9—1

7-klasowa :: szkoła żeńska J. ZBIJEWSKIEJ

Ulica DŁUGA № 10

Zapis uczennic rozpoczął się dnia 27 sierpnia.
Lekcje rozpoczną się dn. 1 września.

Zakład Fotochemigraficzny
KLISZE
do Reklam gazetowych • Prospektów • Cenników i t. p.
SZKICE, RYSUNKI
w kierunku modnym
RETUSZE MASZYN
z wykończeniem efektownem.
R. BORKENHAGEN
Telefon: 2472. **ŁÓDŹ** Piotrkowska 100.

Dajemy zaliczki

na różne towary i przedmioty

Na życzenie klijentów towary mogą być sprzedawane w naszym składzie lub też być odsyłane do naszych Oddziałów, znajdujących się w różnych punktach Cesarstwa, dla sprzedaży po cenach, wskazanych przez klijenta.

Dokonywamy dyskonto zaliczeń, ekspedycję ładunków i transportów.

S.-Petersburskie Handlowe-Komisowe Towarzystwo

„SOTRUDNIK"

Oddział Łódzki **Piotrkowska 90,** telef. 31-74.

1273—0

PROSIMY ZAZNAJOMIĆ SIĘ Z NAJNOWSZĄ TYLKO CO WPROWADZONĄ MASZYNĄ DO SZYCIA XX WIEKU

«66»

DEMONSTRUJE SIĘ WE WSZYSTKICH SKLEPACH NASZYCH
ILLUSTROWANY KATALOG BEZPŁATNIE.

KOMPANJA SINGER

MAGAZYNY NASZE ZNAJDUJĄ SIĘ W ŁODZI:

Piotrkowska Nr. 86
Piotrkowska № 273
Konstantynowska 35
Zgierska Nr. 9.

W PABJANICACH
ulica Zamkowa
dom SCHMIDTA.

991

Szkoła przygotowawcza Jadwigi Zawadzkiej

Spacerowa 17 (dom Akc. Tow. K. Scheiblera)

przyjmuje chłopców i dziewczynki od lat 6 i pół i gruntownie przysposabia do średnich zakładów naukowych. **Ilość dzieci, ze względów pedagogicznych, ograniczona.** Zapis codziennie, od 11—2 i od 4—6.

Przy szkole wzorowo urządzony **zakład freblowski.** 1743—3—1

W IV-klasowej **Szkole Filologicznej Polskiej**

J. RADWAŃSKIEGO Zawadzka № 9,

egzaminy wstępne i poprawkowe zaczęły się dnia 26-go sierpnia, lekcje 1 września. Podania o przyjęcie z załączeniem metryki urodzenia i świadectwa powtórnego szczepienia ospy przyjmuje kancelarja Szkoły codziennie w godzinach biurowych. 1691—6

W 7-mio klasowej SZKOLE ŻEŃSKIEJ

JANINY TYMIENIECKIEJ

obecnie prowadzonej pod kierunkiem

JANINY PRYSSEWICZ

Zapisy od 5—7 w szkole, Widzewska № 42 i od 12—2 Andrzeja № 7, w mieszkaniu Dr. Zaborowskiego. Lekcje 1 września. 1702—4

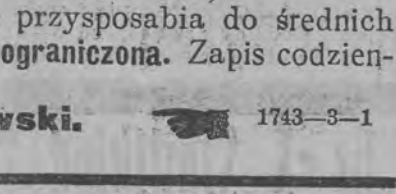

— WYNAJEM —

karet i powozów

A. Neuman

ul. Piotrkowska № 119

Telefon Nr. 10.53.

Na nieużytkach,

piaskach, pagórkach i t d., słowem, na ziemi niedającej żadnego pożytku, hodujcie wikliną koszykarską, a będziecie mieli niezły dochód. — Wszelkich rad udziela (po otrzymaniu znaczka pocztowego za 7 kop. na odpowiedź) **Stanisław Jagusiński,** majster cechowy w Raszewic, poczta Kutno, w gub. Warszawskiej. 1707—6—1

Na porost włosów

i przeciw łupieżowi

jedyny gwarantowany środek D-ra Kunath'a

„Philopamol"

potw. przez Warsz. Radę Lekarską za **№ 3144**. Cena flakonu 1.50 kop.

Przedst. **N. Thursz,** Warszawa, ul. Żelazna Nr. 95a. 8.

Tysiące podziękowań!

1643—1

Wydawca: Jan Grodek. W tłoczni Jana Grodka, Widzewska № 106a. **Redaktor: Anna Grodek.**